

VÝROČNÍ ZPRÁVA A ZPRÁVA O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ za rok 2011

1. Úvod

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK patří mezi čtyři stálá profesionální pražská orchestrální tělesa (kromě FOK Česká filharmonie, Symfonický orchestr Českého rozhlasu a Pražská komorní filharmonie). V Praze jsou však ještě dva divadelní orchestry (Národní divadlo a Státní opera Praha) a privátní polostálý, nicméně velmi ambiciózní Český národní symfonický orchestr. Kromě nich zde působí celá řada menších orchestrálních těles, víceméně profesionálních kvalitou a různě etablovaných pokud se týká obsazení, pravidelnosti koncertů a ekonomického zajištění (Talichův komorní orchestr, Česká komorní filharmonie, Orchester Berg, Česká symfonieta, Sukův komorní orchestr a další). Nabídka dalších kulturních akcí je v hlavním městě nepřeborná, jenom divadel včetně muzikálových je kolem stovky. Znamená to, že orchestr FOK každodenně svádí souboj o návštěvníky koncertů. Patří k nim především zhruba 40 tis. potenciálních milovníků koncertů, kteří údajně tvoří 75 % všech návštěvníků všech koncertů (podle výzkumu z první poloviny 90. let), ti patří často mezi abonenty. Dále občasní posluchači z řad dalších Pražanů, kteří navštěvují především populární programy, náhodní chodci kolem Obecního domu, zejména z řad zahraničních turistů a zahraniční turisté hledající koncerty klasické hudby již před návštěvou Prahy prostřednictvím internetu nebo v předprodejních centrech. Stejně jako v celém hudebním průmyslu, i v živém provádění symfonické hudby je možno sledovat zřetelný úbytek zájmu, tedy i návštěvníků. Vysledovat příčiny tohoto jevu by bylo tématem rozsáhlé sociologické studie, nicméně některé základní příčiny lze vyjmenovat bez velkých rozpaků. Patří mezi ně proměna kulturních preferencí společnosti (odklon od „vážnějších“ uměleckých žánrů směrem k „zábavě“), proměna očekávání zážitků v rámci symfonických koncertů (vliv vizuálnosti i na čistě hudební zážitek, požadavek atraktivity koncertu přítomností mediálně známé hvězdy, společenské zařazení koncertu atd.), proměna ekonomického potenciálu společenských skupin navštěvujících koncerty (oslabení zejména starší věkové skupiny, ale i malá ekonomická síla či ochota vydávat poměrně vysoké částky u mladších věkových skupin) a další. Na tyto skutečnosti musí reagovat každý pořadatel koncertů, symfonické orchestry nevyjímaje. Potýkal a potýká se s tím i Symfonický orchestr FOK – jak úspěšně, uvádí následující zpráva.

Každé hodnocení činnosti orchestru v sezóně či kalendářním roku se zabývá skoro výlučně ekonomickými ukazateli. Na jednu stranu je to pochopitelné, protože FOK jako ostatní příspěvkové organizace hospodaří s veřejnými prostředky a musí prokázat, že je využívá hospodárně. Na druhou stranu však úspěšnost činnosti orchestru dotovaného z veřejných prostředků nemůže být hodnocena pouze z těchto hledisek. Vždyť již samotná Zřizovací listina ukládá orchestru v předmětu činnosti orchestru mj. reprezentaci hl. m. Prahy v tuzemsku i

zahraničí, pořádání koncertů a projektů zaměřených na hudební vzdělávání pražské mládeže, vytváření základního programu hudebního využívání Smetanovy síně Obecního domu a další činnosti. Jako správce veřejných prostředků je FOK **povinen pečovat o kulturní bohatství**, zejména hudební, mezi něž patří samozřejmě uvádění **soudobé hudby**, podněcování tvorby **nových skladeb**, rozvíjení **mladých talentů**, hledání **nových vyjadřovacích forem**, pečování o **dokumentaci** současné činnosti i rekonstruování **archivních materiálů** minulosti a mnoho dalších aktivit, které však z hlediska ekonomického rozhodně nejsou ziskové.

Jak tato zpráva dokládá, orchestr v roce 2011 kvalitně splnil své závazky jak na domácí scéně, tak i vůči externím pořadatelům domácím i zahraničním. Úspěšná byla vystoupení na prestižních festivalech, zájezd do Německa na jaře 2011 vrcholící koncertem v berlínské Filharmonii doložil stálý zájem o naše těleso.

2. Koncertní činnost a dramaturgie v roce 2011

Z přehledu koncertů, realizovaných v kalendářním roce 2011 (viz Příloha č. 1), je patrné, že FOK je největším a nejvýznamnějším pořadatelem koncertů vážné hudby v Praze. Je to dáno nejen množstvím uskutečněných koncertů, ale i jejich programovou šíří, která čerpá ze všech oblastí hudby, včetně opery, operety, hudby jazzové, populární, folklórní či etnické. Přínos FOKu pražskému kulturnímu životu spočívá i v nezastupitelné úloze propagátora hudby soudobé a moderní, která sice není posluchači tolik vyhledávaná, ale jejíž uvádění do koncertního života patří již desetiletí mezi samozřejmé úkoly FOKu.

V základní nabídce lze rozlišit **koncerty** pořádané ve Smetanově síni Obecního domu, které jsou věnovány hudbě **symfonické**, a **koncerty komorní**, které FOK pořádal buď v kostele sv. Šimona a Judy nebo v Dvořákově síni Rudolfiny.

• Symfonické koncerty

Tyto koncerty tvoří hlavní náplň práce orchestru, byly naplánovány do dvou základních řad: **A/B** (16 koncertů), **C/D** (14 koncertů). Orchestrální symfonické cykly byly dále doplněny **Nedělním rodinným cyklem** (4 koncerty) a sérií koncertů pro děti **Hudba na dotek** (4 koncerty). Vedle toho orchestr vystoupil i na koncertech **mimořádných**, které proběhly buď v produkci FOK (4 koncerty) nebo jiného pořadatele. Programy symfonických koncertů byly sestaveny z vybraných skladeb české a světové hudby.

V každé sezóně, a nejinak tomu bylo v celém kalendářním roce 2011, je nabídka sestavena tak, aby byly hrány skladby, které jsou posluchačsky žádané a populární (Dvořák, Smetana, Ravel, Čajkovskij, Beethoven), zároveň však i takové, které jsou nezvyklé, nové, málo hrané, či v určitém ohledu objevené a hodné interpretace a percepce (Šostakovič, Bodorová, Revueltas, Skrjabin, Lutoslawski). Vzniká tak samozřejmý mix skladeb různých délek a obsazení. Modelově lze říci, že na většině symfonických koncertů zazní předehra, či kratší orchestrální skladba, koncert pro sólový nástroj či lidský hlas s doprovodem orchestru a velká

symfonie či rozsáhlá skladba oratorní či kantátová. V každé sezóně uvádí FOK několik skladeb, které jsou buď premiérami českými či dokonce i světovými. V roce 2011 to byla *Symfonie č. 1 pro bicí a velký orchestr Sylvie Bodorové*, skladba *Originel* Pierra Bouleze a cyklus **Oliviera Messiaena** *Poèmes pour Mi*.

Své návštěvníky si již získal **Nedělní rodinný cyklus**, jehož jednotlivé koncerty nesly podtituly *Co by byla česká hudba bez přede hry?*, *Z českých a moravských luhů a hájů* (oba na jaře 2011), *Slavné maličkosti českých mistrů* a *Když se orchestr rozezní naplno* (podzim 2011), což již samo o sobě napovídá, že se jednalo o výběr posluchačsky vděčných skladeb, uváděných v čase, který je vhodný pro návštěvu celé rodiny (neděle od 16.00 hodin). V rámci tohoto cyklu zaznělo 34 skladeb.

V průběhu roku bylo pořádáno i několik **mimořádných koncertů** v produkci FOK. Jednalo se především o novoroční koncert a o závěrečné koncerty sezóny 2010/11, kdy zazněla díla Bély Bartóka a Carla Orffa. Za mimořádný, nicméně tradiční koncert lze považovat uvedení *Mé vlasti* Bedřicha Smetany v den výročí vzniku republiky 28. října 2011.

Počet **solistů**, kteří vystoupili v rámci řad symfonické hudby, ale i kupříkladu v cyklech komorních, je pozoruhodný ať již počtem, tak i národnostním složením a oborem. FOK přednostně zval vynikající české umělce mladší a střední generace. Vedle toho však pozval i řadu světově proslulých zahraničních umělců, především zpěváků, klavíristů a hráčů na smyčcové nástroje. Mezi pozvanými sólisty bylo i několik umělců, kteří jsou považováni za hvězdy světové úrovně, jako kupř. Daniel Müller-Schott, Paul Badura-Skoda, **Nikolaj Tokarev**, Paavli Jumppanen, Fazil Say, Eugen Indjic, Radek Baborák, Dagmar Pecková, Andreas Haefliger, či Claudia Mahnke. K oratorním a kantátovým projektům přizval FOK přední české sbory. Ozdobou podzimní části roku 2011 bylo účinkování mezzosopranistky Dagmar Peckové, která se stala rezidenční zpěvačkou FOKu pro sezónu 2011/2012 a vystoupila na dvou koncertech v listopadu a v prosinci 2011.

Při přípravě koncertů FOK spolupracoval s předními českými a zahraničními agenturami, především s agenturou ArcoDiva, Ars Koncert, Nachtigall Artists, Intermusica, Agentur Hilbert München, IMG, Marc Stephan Bull Agency ad.

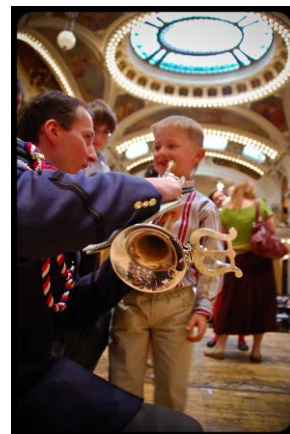
Skladby nastudovali přední čeští a zahraniční **dirigenti**. Základní osu koncertů připravil šéfdirigent FOK pan Jiří Kout, dalších koncertů se ujali Zdeněk Mácal, Tomáš Netopil, Ondřej Kuka, Jaroslav Kyzlink, Petr Altrichter ad., ze zahraničních je třeba jmenovat Lukasse Borowitze, Jaca van Steena či Artura Tamaya, jejichž výkony byly vynikající. Ve zmíněných dvou základních řadách symfonické hudby v roce 2011 zaznělo 39 skladeb světového repertoáru.

Celkově vystoupilo v symfonických koncertech 51 umělců (15 dirigentů a 36 sólistů).

Mladí interpreti jsou v FOK poměrně často zváni nejen do koncertů pro děti a mládež, ale také do dalších koncertů. Je to především **Nedělní rodinný cyklus**, v němž se v roce 2011 objevili např. dirigenti Jaroslav Kyzlink a Marek Štílec, sólisté Hana Brožová (flétna), Jakub Kettner (baryton) a Lucie Fišer Silkenová (soprán), a některé koncerty v rámci komorních cyklů v kostele sv. Šimona a Judy.

- **Koncerty pro děti a Klub FÍK**

Mezi nejdůležitější aktivity FOK patří **práce s mladými posluchači**. V roce 2011 pokračoval cyklus sobotních dopoledních koncertů pro děti a rodiče s názvem **Hudba na dotek**. Uskutečnily se **4 koncerty**, na jaře dva z řady **Čtvero (múzických) ročních dob** a na podzim dva z nové řady **Živly hudbou spoutané**. V programech účinkovali mladí sólisté z *Gymnázia Jana Nerudy v Praze*, sbory *Carmina Bohemica a Kühnův dětský sbor* a soubor Taneční konzervatoře Praha *Balet Praha Junior*. Cyklus, který připravuje a moderuje ředitel FOK Ilja Šmíd, si již získal své pravidelné návštěvníky, kapacita sálu je vzhledem k posazení orchestru pod pódium (mezi diváky) stanovena na 450 míst a byla naplněna průměrně z 98%.

K sobotním programům se vztahovaly i programy dětského **hudebního klubu FÍK**, který v roce 2011 navštěvovalo průměrně 80 dětí. Na celkem **osmi** setkáních v kostele sv. Šimona a Judy a ve Sladkovského sále OD se pod vedením lektorek z České Orffovy společnosti děti připravovaly na témata probíraná v sobotních koncertech a samy v nich účinkovaly.

- **Veřejné generální zkoušky, besedy před koncerty, Velikonoční festival**

V souvislosti se všemi uvedenými koncerty symfonické hudby nabídl FOK především seniorům a studentům možnost navštívit dopolední **veřejné generální zkoušky**. Celkem se uskutečnilo 7 generálních zkoušek, které navštívilo 2 517 posluchačů.

Před vybranými koncerty již tradičně probíhají **besedy** s umělci, které FOK pořádá vždy od 18.15 hodin v Cukrárně a Orientálním salónku Obecního domu. V roce 2011 byly uspořádány 4 besedy.

Profil sezóny byl obohacen jarním **Velikonočním festivalem**, který se uskutečnil od 19. 4. do 30. 4. 2011 a tvořilo ho 8 vybraných koncertů z nabídky symfonických i komorních koncertů. Vrcholem festivalu bylo provedení Janových pašijí Johanna Sebastiana Bacha.

- **Zahraniční zájezdy**

V průběhu kalendářního roku 2011 realizoval FOK **dva zájezdy** do zahraničí. Na začátku března vystoupil orchestr pod vedením svého šéfdirigenta Jiřího Kouta na koncertech v chorvatském **Zagrebu** a slovinském **Mariboru** s reprezentativním českým programem (Smetana, Dvořák). V době od 2. do 12. května 2011, absolvoval pak během svého turné po **Německu** Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, znovu pod vedením šéfdirigenta Jiřího Kouta, osm koncertů. Koncerty se v zaplněných prestižních koncertních sálech včetně sálu Essenské a

Berlínské filharmonie setkaly s velkým úspěchem, průměrná kapacita sálů kolem 1800 míst byla vždy využita téměř do posledního místa. Program, se kterým Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK v Německu vystoupil, byl po dohodě s pořadající agenturou kompilací česko-německo-ruského repertoáru. Brahmsovy Variace na Haydnovo téma byly na posledních koncertech střídány Smetanovou Vltavou, následoval Čajkovského Koncert pro klavír a orchestr č. 2 G dur, v provedení vynikajícího mladého sólisty ruského původu Nikolaje Tokareva. Druhá polovina koncertu patřila střídavě 7. a 8. symfonii A. Dvořáka. Vyvrcholením turné, které začalo v Norimberku a Regensburgu, pokračovalo přes Stuttgart, Mannheim, Wiesbaden, do Cách a Essenu, byl závěrečný koncert v sále Berlínské filharmonie. Během koncertu v Berlíně proběhlo setkání šéfdirigenta SO FOK Jiřího Kouta a českého velvyslance v Německu. V průběhu celého turné proběhlo také několik schůzek managementu FOK s pořadající agenturou, ze kterých vyplynulo potvrzení spolupráce do dalších let. Orchester FOK prokázal, i podle čerstvých kritik, že je v současnosti ve vynikající kondici a že česká hudba je stále skvělým vývozním artiklem. Celkem odehrál FOK v zahraničí **10 koncertů**.

- **Symfonické koncerty pro jiné pořadatele**

V roce 2011 vystoupil FOK na **9 koncertech** pro jiné pořadatele, z toho na šesti v Praze a na třech mimo hlavní město. FOK se účastnil prestižních domácích festivalů, na festivalu Pražské jaro se představil pod vedením Paula Watkinse, na festivalu Smetanova Litomyšl provedl pod taktovkou Zdeňka Mácala Šostakovičovu *Symfonii č. 13 „Babi Yar“*. Poprvé se orchestr představil v Plzni, v rámci festivalu Smetanovské dny, kde pod vedením Jiřího Kouta provedl části ze Smetanovy *Mé vlasti* a Dvořákovu *Novosvětskou symfonii*. Tradičně orchestr zavítal na začátku sezony na festival E. Destinnové do Českých Budějovic a na podzim účinkoval na charitativním koncertě pro Arcidiecézní charitu Praha. Vystoupil také v rámci plesu Magistrátu hl. m. Prahy a v rámci plesu Obecního domu. K „hvězdným“ koncertům patřilo vystoupení s kanadskou sopranistkou s českými kořeny, Sondrou Radvanovskyy, ve Smetanově síni Obecního domu.

- **Komorní koncerty – činnost Koncertního jednatelství FOK**

V produkci **Koncertního jednatelství FOK**, které sídlí v Kostele sv. Šimona a Judy, byla uspořádána většina koncertů komorní hudby Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK.

V provedení externích souborů a hostujících sólistů bylo realizováno celkem 42 komorních koncertů v produkci Koncertního jednatelství. Koncertů komorní hudby abonentních cyklů FOK I – VI, bylo provedeno celkem 37 koncertů a dále 5 mimořádných koncertů. Kromě těchto koncertů bylo realizováno 46 koncertů pro mládež. V rámci Velikonočního festivalu byl uspořádán dvoudenní mistrovský kurz Petra Wagnera (29. - 30. 4.). Cyklus **Světová klavírní tvorba** byl tradičně realizován v Dvořákově síni Rudolfiny.

Komorní koncerty abonentních cyklů byly rozděleny do tematických řad, a to na **Světovou klavírní tvorbu, Komorní hudbu, Starou hudbu, Populární cyklus, Cyklus varhany – cembalo – kladívkový klavír a Sborový cyklus**. Z pestré nabídky abonentních koncertů je třeba upozornit na vystoupení věhlasného rakouského klavírního virtuosa Paula Badura – Skody

(30. 4. 2011, cyklus Světová klavírní tvorba), v cyklu Stará hudba na „hudbu Lutherovy doby“ v podání německého vokálního kvarteta Ensemble Stimmwerck (27. 9. 2011), v cyklu Komorní hudba na vystoupení dvou významných komorních souborů Vlachova kvarteta Praha (25. 10. 2011) a Guarneri Tria Prague (1. 11. 2011) a na výjimečný koncert populárního českého zpěváka Dana Bárty, kterého doprovázel soubor Robert Balzar Trio v pořadu pod názvem „Theyories“ (3. 11. 2011). Mezi dva mimořádné pěvecké recitály významné české mezzosopranistky Dagmar Peckové patřil koncert pod názvem „Pět tváří hudby“, který se konal v Dvořákově síni Rudolfina (13. 11. 2011) a koncert v Kostele sv. Šimona a Judy (20. 12. 2011), kde Dagmar Peckovou doprovázel barokní soubor Ensemble 18+ s dirigentem Vojtěchem Spurným.

Koncertní jednatelství je již řadu let největším pořadatelem pořadů pro školy. Tyto koncerty navštívilo téměř 12 tisíc studentů středních a základních škol. Ze 4 pořadů pro žáky I. stupně byl nejoblíbenější hudební divadelní projekt od pravěku k Mozartovi „Kašpárek v rohlíku“. Pro žáky II. stupně byl ze 3 pořadů nejžádanější koncert Václava Hudečka a jeho mladých hostů v pořadu „Kouzla a čary houslí“. Středoškoláci si vybírali ze 3 koncertů a největší zájem byl o pořad pod názvem „Čtyři kroky do nového světa“, kde vystoupil Studentský symfonický orchestr Gymnázia Jana Nerudy pod taktovkou mladého dirigenta Marka Ivanoviče. Jednoznačně nejžádanějším pořadem pro školy bylo scénické provedení pastorální mše J. J. Ryby „Česká mše vánoční“, kterou navštívilo celkem téměř 2,5 tisíce studentů.

V kostele sv. Šimona a Judy bylo uvedeno v koprodukcii jiných pořadatelů mnoho dalších kulturních akcí. Mezi ty nejvýznamnější projekty patří celoroční festival významného houslového virtuosa Václava Hudečka pod názvem „Svátky hudby“, ale i významná společensko-kulturní akce Vysoké školy finanční a správní, která v období od 19. do 23. 9. 2011 pořádala v prostorách koncertního sálu Kostela sv. Šimona a Judy slavnostní promoce.

Koncertní jednatelství se zapojilo do celostátní akce „Noc kostelů“, kdy byl kostel sv. Šimona a Judy otevřen (18.00 – 23.00) pro širokou veřejnost. Celkem navštívilo tento prostor 1200 návštěvníků. Během večera byly uspořádány 2 koncerty duchovní hudby (Tiburtina Ensemble, P. Vacek - loutna, E. Kolková-zpěv) a 1 klavírní recitál Karla Vrtišky.

- **Nahrávací činnost**

Tradičně pořídil **Český rozhlas** v Kostele sv. Šimona a Judy řadu hudebních záznamů s vynikajícími sólisty a soubory jako jsou např. Ensemble Stimmwerck, Douce Mémoire a Musica Florea.

FOK pořizoval přibližně z jedné třetiny symfonických koncertů **zvukový záznam** do archivu, z kterých realizoval na jaře 2011 jedno CD s nahrávkou skladeb Richarda Strausse (dirigent Jiří Kout). CD vyšlo pod labelem FOK a je určeno k prodeji při akcích pořádaných FOK a i k široké distribuci.

FOK poskytl nahrávku několika koncertů Českému rozhlasu pro účely přímého přenosu nebo pro vysílání ze záznamu.

3. Návštěvnost koncertů

Celkový počet návštěvníků všech koncertů pořádaných FOK v roce 2011 byl **57 879** osob. Ve srovnání s rokem 2010 došlo při stejném počtu koncertů ke **snížení o 2 191 osob, tj. o 3,6 %**.

I v roce 2011 zaznamenal FOK dopad krize v ČR. Projevilo se to dalším poklesem prodeje vstupenek na symfonické cykly ve srovnání s rokem 2010, a to o 11,6 % u prodeje *abonentních vstupenek* a o 4,9 % u prodeje *jednotlivých vstupenek*. U komorních cyklů došlo k meziročnímu poklesu prodeje *abonentních vstupenek* o 43 % a pouze u prodeje *jednotlivých vstupenek* na komorní cykly byl nárůst o 41,98 % ve srovnání s rokem 2010.

Celková návštěvnost symfonických koncertů s účinkováním orchestru FOK byla v roce 2011 na úrovni 67,04 % z nabídnuté kapacity k prodeji, což představuje oproti roku 2010 pokles o **2,8 %**.

Celková návštěvnost koncertů bez účinkování orchestru FOK byla v roce 2011 na úrovni 64,43 % z nabídnuté kapacity k prodeji, což představuje ve srovnání s rokem 2010 nárůst o **1,86 %**.

Celkové **tržby** z koncertní činnosti byly v roce 2011 ve výši 18 185 tis. Kč, což ve srovnání s rokem 2010 představuje nižší tržby o 393 tis. Kč a meziroční pokles o 2,11 %. Srovnání výkonových ukazatelů FOK za období 2006 – 2011 je uvedeno v **Příloze č. 3**. Podrobný přehled za rok 2011 je uveden v **Příloze č. 4**.

4. Propagace a marketing (externí komunikace)

Rok 2011 byl v oblasti propagace a marketingu ovlivněn celosvětovým trendem klesající návštěvnosti kulturních akcí na straně jedné a omezenými finančními prostředky na straně druhé (cca o 760 tis. nižší rozpočet na propagaci oproti roku 2010).

Hlavními pilíři činnosti v oblasti PR a marketingu byly v roce 2011 (stejně jako v letech předchozích) **outdoorová propagace**, dále práce s **webovými stránkami FOK** a internetem vůbec (**prezentace FOK na internetu, na sociálních sítích ad.**), systematická **práce s médii**, **přímé oslovování** potenciálních návštěvníků a v neposlední řadě **péče o stávající návštěvníky a příznivce FOK** (činnost Klubu FOK ad).

Outdoorová propagace je i v době rozmachu elektronických médií stále jedním z nejdůležitějších prostředků marketingu. I přes nepříznivé finanční podmínky se podařilo v roce 2011 činnost v této oblasti nejen udržet na stávající úrovni, ale dokonce rozšířit o využití nových médií, zejména díky nově navázané partnerské spolupráci s Dopravním podnikem hl. m. Prahy. Ten se stal partnerem při realizaci dvou projektů FOK (koncert *R. Baboráka* s FOK v lednu 2011 a *recitál D. Peckové* v listopadu 2011). Kromě toho využíval FOK v roce 2011 pro účely venkovní reklamy již tradičně plochy JCDecaux a EuroAWK a na jaře realizoval také kampaň podpořenou Magistrátem hl. m. Prahy na podporu *předprodeje abonentních vstupenek* na sezónu 2011/12. Za pomoci outdoorové propagace se tak podařilo prakticky vyprodat některé mimořádné koncerty. K propagaci byly využívány také plochy na Obecním domě a před ním. Kromě využití velké stojky s citylightem před Obecním domem, byl vytvořen graficky sjednocený „navigační systém“, který jasně odlišuje koncerty

FOK od koncertů konkurenčních agentur, a přivádí tak návštěvníky Obecního domu přímo do pokladny FOK. Tato změna byla podpořena také angažováním brigádníků, kteří v den koncertu FOK pomáhají přivést kolemjdoucí návštěvníky Prahy přímo na koncert FOK. Tato všechna opatření podpořila prodej vstupenek v den konání koncertu.

Všechny koncerty pořádané FOK (včetně koncertů Koncertního jednatelství FOK v Kostece sv. Šimona a Judy a v Rudolfinu) byly v roce 2011 prezentovány veřejnosti, a to formou sezónní brožury, bulletinu FOKus, DL letáků, plakátů A1, resp. tzv. celoměsíčních citylightů a dalších tiskovin.

Webové stránky FOK procházely v průběhu roku 2011 kromě pravidelných aktualizací menšími obsahovými proměnami a také grafickou úpravou, která přispěla k větší atraktivitě jejich vzhledu, ale i k zvalitnění obsahu. Kompletní grafickou obměnou i elektronický zpravodaj FOK (newsletter), který informuje příznivce FOK o dění v orchestru a v současné době má již cca 700 odběratelů. Došlo k modernizaci jedné z nejnavštěvovanějších stránek webu FOK – Fotogalerie, dále umístění cenných archivních materiálů (kroniky FOK) v elektronické podobě na web, flashové animace nebo umístění promo videa k sezóně 2011/12. Podařilo se tak dosáhnout vyšší návštěvnosti webových stránek FOK (na konci roku 2011 přes 700 návštěv denně, celkem 208 965 návštěv za rok 2011 – tj. o cca 50.000 návštěv více než v roce 2010).

Do standardních komunikačních a propagačních nástrojů byla zapojena i sociální síť **Facebook**. Návštěvnost Facebookového profilu FOK vzrostla z 207 na 348 oblíbených, jednotlivé akce a příspěvky mají průměrnou sledovanost kolem 800 uživatelů.

Mimo své webové stránky propagoval FOK nově své koncerty také na jiných webových stránkách formou bannerové reklamy (např. na stránkách www.operaplus.cz, www.musica.cz, www.dokoncertu.cz, www.opusosm.com, www.seky.cz, www.metro.cz, www.pragueculture.blogspot.com, www.jewishmuseum.cz, www.plakatovna.cz, www.cia.cz, www.taktovka.cz, www.zakulturou.cz, www.britishchamber.cz, ad.).

Barterové smlouvy o reciproční spolupráci byly uzavřeny po předchozí dobré zkušenosti s hudebními periodiky *Harmonie* a *Hudební rozhledy*, reciproční spolupráce pokračovaly i s časopisy *Art&Antiques*, s týdeníkem *Prager Zeitung*, *Česká informační agentura* a s webovým portálem *Expats.cz*. **Nově** potom byly uzavřeny smlouvy s *Chéque Déjeuner*, *The Prague Post*, *Opus Osm*, *Nový Profit*, *Pražský magazín*. Ukončena byla spolupráce s rádiem *Classic FM a Svazem průmyslu a obchodu*, které se jeví jako málo účinné a ekonomicky nevýhodné. Dílčí spolupráce na konkrétní koncerty probíhala také s webovým portálem *Opera Plus* a s časopisem *Czech Music Quarterly*. Exkluzivně byla navázána spolupráce s deníkem **Metro** (200.000 výtisků denně), který se stal **hlavním mediálním partnerem** FOK.

V roce 2011 proběhla 28. 4. v Kostece sv. Šimona a Judy **tisková konference** k představení dramaturgie nové sezóny a předprodeji vstupenek. Kromě toho bylo uspořádáno 5 besed před koncerty (27. 1., 31. 3., 14. 9., 21. 10., 15. 12.), při kterých se divákům a zájemcům představili sólisté, dirigenti a další významné osobnosti podílející se na konkrétních vybraných koncertech.

V průběhu roku vyšlo o FOK **75 textů** v podobě recenzí (řada z nich zahraničních), rozhovorů a reportáží. Dalších více než **50 textů** vyšlo formou PR článků a oznamů. Tyto texty byly publikovány v hudebních časopisech (*Harmonie*, *Hudební rozhledy*), denících (*Metro*, *Lidové noviny*, *MF Dnes*, *Právo*, *Haló noviny*, *Hospodářské noviny* a regionálních denících) i dalších periodikách (*Prager Zeitung*, *Prague Post*, *Literární noviny*, *Nový profit*, *Pražský magazín*, *Týdeník Rozhlas*, *Listy Prahy 1*, *Ona Dnes*, *Týdeník Květy*, *Xantypa*, ze zahraničních potom např. *Nürnberger Zeitung*, *Nürnberger Nachrichten*, *Abendzeitung*, *Stuttgarter Nachrichten*, *Stuttgarter Zeitung*, *Rheinpfalz*, *Ludwigshafen*, *Wiesbadener Kurier*, *Frankfurter Allgemeine*

Zeitung, Mannheimer Morgen, Der Tagesspiegel, Berlin Der Westen, Essen atd.). O FOK se psalo také na webových portálech českých (*Opera Plus, iDnes, iHNed, lidovky.cz, aktuálně.cz, www.ceskenoviny.cz, www.cianews.cz* atd.) i zahraničních (*www.momus.hu, www.classical-cd-reviews.com*). Řadu reportáží publikovala o FOK *Česká tisková kancelář ČTK*. Významnější recenze a články jsou přístupné na webových stránkách FOK www.fok.cz.

Z rozhlasových stanic se FOK prezentoval pravidelně zejména v *Českém rozhlase 3 Vltava*, dále i na stanicích *ČRo 1 Radiožurnál* a *ČRo 2 Praha*. Po celý rok 2011 probíhala intenzivní spolupráce s *Radiem Classic*.

Orchestr byl také několikrát v průběhu roku prezentován v *České televizi* a na *TV NOVA*. Zprávy o FOK se objevily v televizních pořadech *Události, Události v kultuře, Kultura na dvojce, Osobnosti na dvojce a Zprávy TV Nova*.

Organizace klade velký důraz na oblast **přímého marketingu**. Byl značně rozšířen okruh institucí a firem, kterým jsou vstupenky na koncerty nabízeny přímo. Jedná se zejména o státní instituce, bankovní domy a velké společnosti. Vstupenky na koncerty nabízí FOK dále cestovním kancelářím, incomingovým agenturám a vybraným hotelům. FOK, který se systematicky věnuje hudebnímu vzdělávání mladého publika, nabízí koncerty pro děti Základním uměleckým školám a mateřským a rodinným centrům v Praze a Středočeském kraji. O koncertech, které jsou dostupné (cenově i časově) pro seniory, jsou pravidelně informovány Univerzity III. věku, domovy seniorů a domy s pečovatelskou službou v Praze.

Do této oblasti spadá i aktivní vyhledávání kontaktů **v diplomatickém sboru** v Praze, což přináší jak společenskou prestiž, tak finanční prostředky při podpoře koncertů zahraničních umělců přímo z ambasad či kulturních center. Velvyslanec Japonska v ČR pan Toshio Kunikata převzal záštitu nad symfonickými koncerty, které se konaly ve dnech 21. a 22. září a na kterých jako sólistka vystoupila japonská houslistka Mayu Kishima. Nad koncerty FOK v říjnu (12. a 13. 10.), na kterých společně s orchestrem zahrál houslista Serge Zimmermann, převzal záštitu velvyslanec Spolkové republiky Německo pan Detlef Lingemann. Koncert pro Republiku (Má vlast) 28. 10., který dirigoval Łukasz Borowicz, finančně podpořil Polský institut v Praze. Francouzské velvyslanectví v Praze finančně podpořilo podzimní koncerty, na kterých zazněly skladby francouzských skladatelů (F. Poulenc, P. Boulez a O. Messiaen). Záštitu nad koncerty FOK ve dnech 9. a 10. 11., které dirigoval Jac van Steen, převzal holandský velvyslanec v Praze pan Jan Cornelis Henneman. Turecký velvyslanec pan Cihad Erginay zaštil koncert klavírního dua Ufuk a Bahar Dördüncü, který se konal v Rudolfinu dne 12. 11. 2011.

Činnost Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK podporují finančně i členové **Klubu přátel FOK**. Členem Klubu přátel FOK se může stát každý, fyzická nebo právnická osoba. Statut Klubu přátel FOK stanovuje 3 kategorie členství a s nimi spojené výhody pro členy Klubu. *Přítelem FOK* se stane ten, kdo uhradí dar v minimální výši 1.000 Kč, pár 1.800 Kč. *Dárce FOK* se stane ten, kdo uhradí dar v minimální výši 5.000 Kč. Dary mohou být poskytnuty i účelově na podporu konkrétního projektu či umělce dle přání dárce. *Mecenášem FOK* se stane ten, kdo poskytne dar v minimální výši 20.000 Kč. Členství v Klubu vznikne dnem vystavení karty člena Klubu a trvá 1 rok (365 dní). Na základě členské karty může člen Klubu čerpat benefity stanovené pro každou kategorii. V roce 2011 byla uspořádána dvě setkání Klubu přátel FOK ve dnech 10. února a 24. listopadu. Setkání se konala za účasti hráčů a dirigenta orchestru a zástupců managementu FOK v Obecním domě.

Členové Klubu v roce 2011 poskytli dary v celkové výši 17 400 Kč (17 členů).

5. Ekonomické ukazatele – hlavní činnost

Organizace ve svém schváleném rozpočtu na rok 2011 obdržela neinvestiční příspěvek na provoz ve výši **82 963 tis. Kč**, z toho byl stanoven závazný limit na odpisy ve výši 2 524 tis. Kč, limit prostředků na platy ve výši 42 400 tis. Kč a limit počtu zaměstnanců v hlavní činnosti byl stanoven na 133 osob.

V průběhu roku došlo k několika rozpočtovým opatřením:

- v červnu 2011 obdržela organizace prostřednictvím zřizovatele navýšení neinvestičního příspěvku na provoz o 140 tis. Kč, jednalo se o účelové prostředky poskytnuté Ministerstvem kultury ČR na realizaci projektu „Hudební klub pro mladé posluchače“. Tyto prostředky byly čerpány v plné výši na honoráře externích umělců při klubových setkáních členů Klubu Fík a při koncertech v cyklu Hudba na dotek, určených dětským posluchačům.
- v listopadu 2011 obdržela organizace navýšení neinvestičního příspěvku na provoz o 2 mil. Kč z fondu Finančního vypořádání PO hl. m. Prahy

Po všech výše uvedených rozpočtových opatřeních v roce 2011 byla výše neinvestičního příspěvku od zřizovatele **85 103 tis. Kč**. Organizace pak při své činnosti v roce 2011 použila z tohoto neinvestičního příspěvku na svou činnost **84 198 tis. Kč** (skutečné čerpání). Hospodaření v hlavní činnosti tak skončilo s vyrovnaným rozpočtem a úsporou neinvestičního příspěvku od zřizovatele ve výši **904 761 Kč**.

Ve srovnání s předchozím rokem 2010, kdy organizace obdržela ve svém schváleném rozpočtu neinvestiční příspěvek ve výši **71 329 tis. Kč**, po rozpočtových úpravách **89 869 tis. Kč** a skutečném čerpání ve výši **87 286 tis. Kč**, došlo k výraznému poklesu tohoto zdroje financování. Organizace musela výrazně omezit některé plánované aktivity, hlavně v oblasti propagace a hledat možné úspory. Jenom tak, bylo možné snížit skutečné čerpání neinvestičního příspěvku od zřizovatele meziročně o **3 088 mil. Kč**. Zejména v posledním čtvrtletí roku 2011, kdy bylo zřejmé, že finanční situace v roce 2012 bude ještě napjatější, byla zvolena strategie maximálních úspor, aby se tímto způsobem navýšil stav ve Fondu finančního vypořádání, který pak bude možné využít v dalším roce.

• Výnosy v hlavní činnosti

Celkové **výnosy** organizace byly v roce 2011 ve výši **18 706 tis. Kč**. Výnosy ze vstupného na koncerty pořádané organizací dosáhly částky **11 729 tis. Kč**, za honoráře za účinkování orchestru FOK pro jiné pořadatele částky **1 795 tis. Kč** a ze zahraničních zájezdů částky **4 661 tis. Kč**.

Celkově se organizaci podařilo dosáhnout plánované výše vlastních výnosů. **Plánovaný upravený rozpočet byl splněn na 104 %**.

Ve srovnání s předchozím rokem 2010 však došlo k poklesu celkových výnosů o 5,74 %, i když v položce výnosů ze vstupného na koncerty pořádané organizací došlo k nárůstu o 5,21 %.

• Náklady v hlavní činnosti

Celkové **náklady** organizace byly v roce 2011 ve výši **102 904 tis. Kč**.

Spotřebované nákupy byly realizovány ve výši 4 027 tis. Kč, služby ve výši 35 980 tis. Kč, osobní náklady ve výši 58 240 tis. Kč, ostatní náklady ve výši 2 175 tis. Kč a odpisy ve výši 2 478 tis. Kč.

Celkově organizace splnila plánovanou **výši nákladů upraveného rozpočtu na 99,75 %**.

Ve srovnání s předchozím rokem 2010 byly náklady organizace o 4 228 tis. nižší, což představuje meziroční pokles o 3,95 %. K poklesu došlo ve všech nákladových položkách, kromě osobních nákladů, kde byl nárůst o 0,53 %.

Tradičně jsou nejvyššími nákladovými položkami (kromě osobních nákladů) náklady na pronájem koncertních a dalších prostor (celkem 12 773 tis. Kč, náklady na propagační materiály a propagační služby (celkem 3 783 tis. Kč) a náklady na externí tuzemské a zahraniční umělce (celkem 11 964 tis. Kč).

6. Ekonomické ukazatele – doplňková činnost

Hospodářský výsledek doplňkové činnosti skončil v roce 2011 **ztrátou ve výši 327 421 Kč**.

Výnosy v doplňkové činnosti dosáhly celkové výše **3 042 tis. Kč**, což je o 778 tis. Kč méně, než organizace původně plánovala. V porovnání s předchozím rokem 2010 došlo k propadu výnosů o 20 %.

Nepodařilo se splnit plánované výnosy za pronájem kostela sv. Šimona a Judy, kde se odrazila v této činnosti celková ekonomická situace v ČR a snaha pronajímatelů co nejvíce ušetřit na nákladech. Ačkoliv počet pronájmů v podstatě neklesl, snížily se výrazně požadavky na služby poskytované v souvislosti s pronájemem, a tím v důsledku klesly celkové tržby.

V tržbách za reklamní činnosti se také projevila snižující se poptávka po těchto službách a ani v této oblasti se nepodařilo splnit plánovanou výši výnosů.

Jediné činnosti, ve kterých se podařilo dosáhnout a i překročit plánovaný objem výnosů byly půjčovny za hudební nástroje a výnosy za prodej CD. Avšak ani překročení plánovaných výnosů v těchto činnostech nedokázalo vyrovnat propad v reklamní činnosti a pronájmech.

V roce 2011 se podařilo zahájit prodej zboží i formou on-line e-shopu na našich webových stránkách, který však zatím nepřinesl žádný výrazný efekt.

Dosažené náklady v celkové výši **3 369 tis. Kč** svou strukturou a objemem odpovídají struktuře a rozsahu doplňkové činnosti a byly celkově o 280 tis. Kč nižší, než organizace původně plánovala. Ve srovnání s rokem 2010 došlo k poklesu celkových nákladů doplňkové činnosti o 13 %.

Doplňková činnost nepřinesla v roce 2011 organizaci žádný zisk a organizace bude muset v příštím období usilovně pracovat na tom, aby se tato situace změnila. Bude třeba zvýšit úsilí při získávání nových klientů zejména pro nákup reklamy a realizaci pronájmů.

7. Personalistika a mzdová oblast

- **Personalistika**

V orchestru došlo v průběhu roku 2011 k několika personálním změnám, kdy místo odcházejících starších hráčů nastoupili mladí hráči. Přehled personálního obsazení míst hráčů v jednotlivých nástrojových skupinách k 31. 12. 2011 je uveden v **příloze č. 5**.

Management organizace a administrativních pracovníků se v roce 2011 po personální stránce neměnil, s výjimkou dvou pracovníků. Přehled personálního obsazení managementu a administrativy k 31. 12. 2011 je uveden v **příloze č. 6**.

V organizační struktuře organizace došlo pouze k jedné změně. K 1. 2. 2011 bylo oddělení PR a marketingu převedeno do úseku ředitele. Organizační schéma k 31. 12. 2011 je uvedeno v **příloze č. 7**.

Průměrné přepočtené počty zaměstnanců v roce 2011 byly:

- organizace celkem 138,58 osob
- z toho 132,73 osob v hlavní činnosti a 5,85 osob v doplňkové činnosti
- hráčů orchestru bylo celkem 112,85 osob, v managementu a administrativě 25,73 osob

Počet zaměstnanců byl zhruba ve stejné výši jako v předchozích letech a limit stanovený zřizovatelem byl dodržen.

• **Mzdová oblast**

Limit prostředků na platy stanovený zřizovatelem v hlavní činnosti ve výši 42 400 tis. Kč nebyl v roce 2011 vyčerpán v plné výši, organizace nedočerpala z tohoto limitu cca 142 tis. Kč, celkem bylo na platy zaměstnanců v hlavní činnosti čerpáno 42 258 tis. Kč. V doplňkové činnosti byl limit stanovený v rozpočtu organizace také dodržen, platy byly vyplaceny v celkové výši 1 937 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2010 došlo v hlavní činnosti k nárůstu objemu vyplacených platů o 1 %, v doplňkové činnosti o 2 %.

Průměrný plat v organizaci byl v roce 2011 ve výši **26 576 Kč**, z toho v hlavní činnosti byl průměrný plat 26 531 Kč a v doplňkové činnosti 27 594 Kč, průměrný plat člena orchestru byl ve výši 25 973 Kč. Ve srovnání s rokem 2010 vzrostl průměrný plat v hlavní činnosti o 1,08 %, průměrný plat člena orchestru se zvýšil o 3,03 %.

Struktura jednotlivých složek platů v roce 2011 je uvedena v **příloze č. 8**, vývoj hrubého platu v hlavní činnosti v letech 2003 až 2011 a porovnání s úrovní v ČR je uveden v příloze č. 9 a vývoj hrubého platu člena orchestru v letech 2007 až 2011 a jeho porovnání s úrovní platů v ČR je uveden v **příloze č. 10**.

Podíl nenárokových složek platu na celkovém objemu mzdových nákladů byl v roce 2011 v hlavní činnosti ve výši 18,7 %.

8. Závěr

Proměnlivá situace ekonomiky negativně ovlivnila zejména doplňkovou činnost, neboť v důsledku zániku některých kulturních subjektů i menších finančních možností dřívějších partnerů nebyly naplněny předpokládané výnosy z pronájmu kostela sv. Šimona a Judy a také nebyly naplněny předpokládané výnosy z reklamy. Na druhé straně výsledky v hlavní činnosti dokládají, že výkonnost orchestru jak v umělecké, tak v organizační stránce je na vysoké úrovni a zakládá předpoklad – v případě udržení dosavadní ekonomické situace – pokračujícího zvyšování i ekonomické kvality FOK.

Organizace splnila všechny své výkonové ukazatele v umělecké činnosti, podařilo se jí v hlavní činnosti dodržet vyrovnaný rozpočet, i když za pomoci příspěvku z Fondu finančního vypořádání. V doplňkové činnosti, která v roce 2011 skončila ve ztrátě, bude muset organizace vyvinout v příštím roce velké úsilí ve snaze zvýšit své výnosy z této činnosti a bude muset ještě intenzivněji hledat cesty k úsporným opatřením.

Je však nutné konstatovat, že další předpokládané snížení neinvestičního příspěvku na provoz ze strany zřizovatele přivede celou organizaci do velkých problémů a bude se opět opakovat situace jako před rokem 2010, kdy se každoročně musela finanční situace řešit v průběhu roku mimořádnými rozpočtovými opatřeními.

Po finančně uspokojivém roce 2010, jsme v roce 2011 již opět pocítili negativně dopad úsporných opatření ze strany zřizovatele a velice se obáváme vývoje v roce 2012.